

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-142/25-L
Sp. zn. ČŠIL-S-29/25-L

Název	Základní škola a Mateřská škola, Jablonec nad Nisou, Kamenná 404/4, příspěvková organizace
Sídlo	Kamenná 404/4, 466 01 Jablonec nad Nisou
E-mail	lukesova@zskamennajbc.cz
IČO	60 254 301
Identifikátor	600 023 320
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Rita Lukešová
Zřizovatel	Liberecký kraj
Místo inspekční činnosti	Kamenná 404, Jablonec nad Nisou
Inspekční činnost na místě	10. 2. 2025 – 12. 2. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola, Jablonec nad Nisou, Kamenná 404/4, příspěvková organizace (dále „škola“, „organizace“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), základní školy speciální (dále „ZŠS“) a školní družiny (dále „ŠD“), její součástí je rovněž

základní škola a mateřská škola při zdravotnickém zařízení na adrese Nemocniční 15, Jablonec nad Nisou, (dále „škola při nemocnici“). Vzhledem k epidemiologické situaci v nemocničním zařízení byla komplexní inspekční činnost uskutečněna jen v sídle školy.

Nejvyšší povolený počet žáků školy je 135, z toho osm v ZŠS. Aktuálně se k datu inspekce vzdělávalo v osmi třídách ZŠ 83 žáků prvního až devátého ročníku a v jedné třídě ZŠS pět žáků. Ve ŠD je evidováno 28 účastníků, což je možná její nejvyšší kapacita. Škola při nemocnici má nejvyšší povolený počet 15 žáků a mateřská škola 16 dětí, jejich zapojení do vzdělávacího procesu určují lékaři.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve vedoucí funkci od roku 2008. Její manažerské schopnosti a zkušenosti se pozitivně promítají do funkčního systému řízení, plánování a vhodně nastavené organizační struktury. Část svých pravomocí a odpovědnosti delegovala na svého zástupce, případně na vedoucí metodických orgánů a členy školního poradenského pracoviště. Jasně nastavená pravidla umožňují a podporují vzájemnou komunikaci všech aktérů vzdělávání.

Ve svém řízení ředitelka vychází ze zpracované koncepce rozvoje školy, která je pedagogickými pracovníky sdílena, postupně naplňována a průběžně vyhodnocována na pedagogických radách a v rámci autoevaluace pravidelně jednou za tři roky. Cílem je vytvoření prostředí, které je podnětné, bezpečné a vstřícné pro všechny aktéry vzdělávání. Prioritou vzdělávání dětí a žáků při nemocnici je udržení kontinuity ve vzdělávání, spolupráce s kmenovými školami a se zdravotníky. Vzdělávání žáků s lehkým a středně těžkým mentálním postižením je zaměřeno na jejich co nejširší zapojení do školních aktivit. Důraz je kladen na rozvoj manuálních dovedností žáků, na přípravu žáků pro praktický život, začlenění do společnosti a posílení sebepojetí a sebevědomí.

Kontrolní mechanismy, zejména hospitační činnost vedení školy, jsou založeny na cíleném plánování, realizaci, následném analyzování. Ředitelka a její zástupce formulují konkrétní závěry a přijímají adekvátní opatření formou doporučení pro zlepšení pedagogické práce.

Racionální řízení ředitelky se příznivě odráží v personálních podmínkách. Pedagogický sbor je stabilizovaný a plně odborně kvalifikovaný. Specializované činnosti jsou vykonávány učiteli, kteří absolvovali příslušné specializační studium. Nesporným pozitivem je zapojení jednotlivých pedagogů do rozhodování o jejich dalším vzdělávání, které reflektuje nejen potřeby školy, ale zároveň jim poskytuje možnost osobnostního rozvoje. Důraz je kladen zejména na splnění kvalifikačních předpokladů pedagogů. Ředitelka pravidelně sleduje, jak získané poznatky a dovednosti ovlivňují výuku, a sama se účelně vzdělává, např. v oblasti managementu, řízení lidských zdrojů, školské legislativě a řízení pedagogického procesu.

Podpora osobnostního rozvoje žáků je zajišťována prostřednictvím školního poradenského pracoviště tvořeného týmem zkušených specialistů, výchovným a kariérovým poradcem, kterým je zástupce ředitelky, metodikem prevence a ředitelkou, jejichž spolupráce, systematická profesionální péče o žáky je na velmi dobré úrovni. Poradenské pracoviště poskytuje metodickou a informační pomoc učitelům, žákům i jejich zákonným zástupcům zejména při řešení výukových a výchovných problémů a při volbě povolání. Zvýšená pozornost je věnována žákům ohroženým školním neúspěchem a žákům z rodin s nízkým socioekonomickým statusem. Případné signály různých forem rizikového chování jsou včas zachycovány pomocí vhodně nastavené školní preventivní strategie.

Promyšlené a účelné hospodaření školy umožňuje zajištění plynulého chodu organizace v oblasti provozu i výchovně-vzdělávacího procesu. Pozitivně se v něm odráží současný trend vícezdrojového financování, především díky projektové činnosti. Škole se postupně daří zlepšovat materiální vybavení a oblast výchovy a vzdělávání mj. doučováním žáků, dalším vzděláváním pedagogů, podporou adaptace nově přijatých žáků i zážitkovými programy pro sociálně znevýhodněné žáky.

Škola využívá veškeré prostory ke vzdělávání žáků, které se postupně daří rekonstruovat a modernizovat. Celou školou prolínají žákovské výrobky vztahující se k aktuálním tématům a ročním obdobím. Vzdělávání probíhá v kmenových třídách i odborných učebnách. Kmenové učebny jsou vybavené relaxačními koutky a pomůckami reflektujícími specifické potřeby žáků. Menší venkovní prostor je v rámci pracovní výchovy využíván především k pěstitelským pracím na vyvýšených záhonech. K rozvoji dovedností, zručnosti i pracovních návyků slouží žákovské dílny a učebna keramiky. K výuce tělesné výchovy, relaxačním i pohybovým aktivitám žáci využívají pro tyto účely upravenou a vybavenou místnost, tzv. tělocvičnu s posilovnou, a místní sokolovnu.

Na základní vzdělávání navazují volnočasové aktivity žáků v rámci školní družiny, které probíhají ve vlastních, esteticky příjemných prostorách, dobře vybavených pro tvoření, vyrábění, hraní deskových her, ale i odpočinek. V hojně míře jsou využívány i další prostory školy.

Škola analyzuje a vyhodnocuje bezpečnostní rizika. Vede žáky k bezpečnému chování. Pozitivně lze hodnotit především citlivé a nenásilné spoluvytváření a následné dodržování bezpečnostních pravidel pedagogy i žáky. Škola se snaží směřovat žáky ke zdravému životnímu stylu nejen dostatkem pohybových aktivit a respektováním individuálních potřeb, ale také podporou zásad zdravého stravování. Tyto zásady se odrážejí především v oblasti pracovní výchovy s využitím vlastní cvičné kuchyňky a zapojením do projektu Zdravá 5.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při sledované výchovně-vzdělávací činnosti pedagogové ZŠ a ZŠS důsledně zohledňovali specifické vzdělávací potřeby žáků. Patrné bylo naplňování školní vize „Šťastná škola“. V hospitovaných hodinách panovala příjemná a klidná atmosféra založená na respektování pravidel a přirozené autoritě pedagogů. Žáci byli zpravidla aktivní, reagovali spontánně, bez kázeňských problémů. Vyučující při komunikaci s žáky uplatňovali vstřícný přístup a podporovali jejich prosociální chování.

Hospitované hodiny byly promyšlené a logicky strukturované. Vzdělávací cíle reagovaly na výsledky a potřeby žáků. Výuka byla zaměřena především na rozvoj komunikačních dovedností, čtení s porozuměním, rozvoj matematické i sociální gramotnosti. Zájem žáků o vzdělávání byl podněcován častými pochvalami. Účinnost vzdělávání zvyšovala okamžitá zpětná vazba k jejich aktuálním výkonům. Pro řešení zadaných úloh i reflexi poskytovali vyučující dostatek času, volba přiměřených aktivit pro každého žáka umožňovala dokončení práce. Střídání činností a účelně zařazené pestré metody a formy práce motivovaly žáky ke splnění stanoveného úkolu. Možnost volby činností podpořila jejich samostatnost a zodpovědnost za vlastní učení. V rámci skupinové a párové výuky byli žáci vedeni ke vzájemné spolupráci, komunikaci, naslouchání jeden druhému a vzájemné pomoci. Uplatňování mezipředmětových vztahů bylo samozřejmostí a pomáhalo pochopit osvojované učivo v širších souvislostech. Učebnice, pracovní listy, učební pomůcky a digitální technologie byly účelně využívány jak vyučujícími k prezentaci učiva, tak žáky k jeho procvičování. Náзорnost probírané učební látky podporoval přehledný

a strukturovaný záznam na tabuli nebo nástěnkách. Pedagogové zadávali jasné pokyny, formulovali srozumitelná kritéria hodnocení a vedli žáky k přehlednému zápisu důležitých informací do sešitů pro následné opakování a vyhledání klíčových údajů.

V hodinách, ve kterých byly přítomny asistentky pedagoga, byla organizace vzdělávání založena na funkční týmové spolupráci, která umožňovala lépe reagovat na potřeby jednotlivých žáků, čímž vedla k efektivnějšímu a individualizovanému vzdělávání. Ve většině navštívených hodin na prvním a jen ojediněle na druhém stupni vyučující zhodnotili průběh hodiny a naplnění cílů s využitím sebehodnocení a vrstevnického hodnocení dle možností a schopností žáků. V menší míře se objevovalo vedení žáků k vyhledávání informací z různých zdrojů spojených s jejich kritickou analýzou nebo aktivit zacílených na jejich samostatné zpracování.

Ve třídě ZŠS byli společně vzděláváni žáci z více ročníků. Nižší počet žáků umožňoval vysokou míru diferenciací realizovaných aktivit. Individualizovaná výuka byla doplněna párovou a samostatnou prací žáků, podporující převzetí zodpovědnosti za vlastní učení. Promyšlené a vyvážené střídání aktivit, doplněné o relaxační a pohybové prvky a cílenou pochvalu, podněcovalo žáky k pozorné a aktivní práci a posilovalo jejich sebedůvěru. Využívání názorných a kompenzačních pomůcek i digitálních technologií (tablety) obohacovalo jejich výukový zážitek. Učitelka žákům poskytovala zpětnou vazbu a v případě potřeby i radu a pomoc. Úlohami zaměřenými na nakupování byla v hodině matematiky cíleně rozvíjena finanční gramotnost a učení pro život. Prospěšná byla práce s chybou. Vyučující respektovala individuální pracovní tempo, pro rychlejší žáky měla připravené úlohy k procvičování. Do předmětu řečová výchova byla vhodně zařazena orofaciální cvičení a básnička s pohybem. Důraz byl kladen na správnou výslovnost a rozvoj slovní zásoby hravou formou. Díky průběžné motivaci a pochvalám za splněné drobné cíle žáci zažívali úspěch, projevovali radost a aktivní zájem o učení a související aktivity. Mezi žáky byly zjevné přátelské vztahy, vzájemně si pomáhali a respektovali jeden druhého.

V zájmovém vzdělávání vládla přátelská atmosféra podporující přirozenou komunikaci mezi účastníky. Sledované aktivity plynule navazovaly na školní vyučování a směřovaly účastníky k relaxaci a pravidelné kolektivní sportovní pohybové činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zjišťuje a vyhodnocuje vzdělávací výsledky žáků průběžně i na konci jednotlivých klasifikačních období, a to na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů i pedagogické rady. Učitelé cíleně získávají informace o pokrocích ve vzdělávání každého žáka individuálním hodnocením jeho znalostí a dovedností. Respektují doporučení školských poradenských zařízení, aplikují je při hodnocení žáků a volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Pro ověřování míry dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí v souladu se školními vzdělávacími programy využívají učitelé tradiční hodnotící nástroje. Používají různé formy ústního a písemného zkoušení, zohledňují snahu a práci žáků v hodině. Významným diagnostickým a hodnotícím nástrojem jsou žákovská portfolia mapující informace o nabytých dovednostech. Žáci ZŠS jsou hodnoceni slovně. Průběžné informace o vzdělávacích pokrocích žáků jsou jejich zákonným zástupcům předávány prostřednictvím žákovských knížek, dále při osobních jednáních na třídních schůzkách, popř. individuálních konzultacích.

Na konci školního roku 2023/2024 prospělo 33 % žáků s vyznamenáním, tři žáci neprospěli. Z výchovných opatření převládají pochvaly třídních učitelů, v nižší míře pak byly uloženy důtky třídních učitelů a důtky ředitelky, ve většině případů za neomluvenou absenci,

agresivitu či kouření. Škola se dlouhodobě potýká s problémem vysoké absence žáků, kterou se přes řadu opatření nedaří významně snižovat. Ve druhém pololetí školního roku 2023/2024 byl průměrný počet zameškaných hodin 151,4 na žáka, neomluvená absence představovala 17,53 hodin na žáka.

Výchovné problémy jsou řešeny na výchovných komisích za přítomnosti třídního učitele, zákonných zástupců, vedení školy, metodika prevence, asistentky pedagoga a sociálních pracovníků odboru sociálně právní ochrany dětí. Koncept primární prevence je zařazen do všech předmětů, na specifická témata (např. osobnostní rozvoj, zdraví a kyberšikana) se zaměřují preventivní programy externích poskytovatelů. Významným přínosem v předcházení vysoké absence žáků, neomluvené absence a záškoláctví jsou návštěvy asistentky pedagoga v rodinách, kde zákonní zástupci se školou spolupracují méně nebo vůbec. Žákům ohroženým školním neúspěchem škola poskytuje pomoc ve formě individuální práce v hodinách, konzultací, individuálního nebo skupinového doučování, rané adaptace a psychologické intervence. Školní poradenské pracoviště intenzivně spolupracuje s odborníky školských poradenských zařízení, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, dětskou psychiatrií, Policií ČR, Městskou policií, Diakonií Českobratrské církve evangelické, sdružením Tulipan, z.s. a dalšími.

Vedení školy reflektuje sociokulturní limity některých žáků, často nízkou motivaci k dosahování dobrých školních výsledků nebo k pokračování v dalším studiu. Proto jim je poskytováno kariérové poradenství vhodným způsobem, např. návštěvou burzy škol, spoluprací s úřadem práce, návštěvami středních škol v rámci dnů otevřených dveří a exkurzí, kde mají možnost seznámit se s konkrétními činnostmi nabízených vzdělávacích oborů. Většina žáků pokračuje ve studiu oborů s vyšším podílem praktického vyučování. Ve školním roce 2023/2024 ukončilo povinnou školní docházku 19 žáků devátého ročníku. Na střední odborné školy bylo přijato 17 žáků. Zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti v dalším vzdělávání mají pedagogové od samotných žáků, kteří se účastní akcí pořádaných školou. V rámci evaluace využívá škola rovněž dotazníkové šetření názorů a hodnocení žáků a jejich zákonných zástupců.

Škola podporuje rozvoj individuálních zájmů a dovedností žáků v rámci projektové výuky. K mezipředmětovému propojení a prohloubení environmentální výchovy napomohl např. projekt Putování Jabloneckem, Den v přírodě, ekologické projektové vyučování ve spolupráci s Eurocentrem nebo sázení stromů ve spolupráci s odborem životního prostředí. Velmi úspěšný projekt Malý zahradník učí žáky základům pěstování rostlin. Pestrou vzdělávací nabídku doplňují tematicky zaměřené výlety a exkurze, návštěvy kulturních představení (např. Městské divadlo v Jablonci nad Nisou), a dalších institucí. Se zásadami první pomoci se žáci seznamují prostřednictvím občanského sdružení Helpík.

Pro posilování sepečetí se školou a formování osobnosti žáků mají mimořádný přínos prezentace žáků 9. ročníku na konci školního roku. Neomezují se pouze na představení žáků, jejich úspěchů a zájmů, ale jsou efektivní i jako prostředek vrstevnického působení na spolužáky. Dlouholetou tradicí je vedení třídních kronik a vystavení tabla vycházejících žáků v prostorách školy.

Na vzdělávacích výsledcích žáků se rovněž podílí činnost ŠD. Specifické zájmy dětí a žáků jsou rozvíjeny nabídkou volnočasových kroužků, řadou sportovních a literárních soutěží, projektů, exkurzí, přednášek nebo výletů doplňujících běžnou výuku. V minulém školním roce získali žáci několik předních umístění, např. v regionálním přeboru v atletice, v přespolním běhu (mistrovství ČR), v orientačním závodě, ve florbalu a v recitační soutěži Chrastavská sloka. Díky dotacím z projektů měli všichni žáci možnost zúčastnit se např. lyžařského výcviku jak na sjezdovkách, tak na běžkách.

Ve výsledcích vzdělávání se příznivě odráží dlouhodobá spolupráce se zřizovatelem. Nedílnou součástí života školy je řada akcí, při nichž škola zároveň prezentuje svou činnost (např. Vánoční dílny, Dýňobraní, Den otevřených dveří, Karneval, Rozloučení s vycházejícími žáky), a které jsou příležitostí k rozvíjení spolupráce a aktivnímu zapojení zákonných zástupců žáků do chodu školy.

Závěry

Vývoj školy

- Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný a stabilizovaný.
- Pro pedagogy byly nově vybudovány a vybaveny kabinety.
- Výchovný poradce získal odbornost prostřednictvím specializačního studia.
- Došlo k navýšení kapacity ZŠS o dva žáky, školní družiny o 13 účastníků (z jednoho na dvě oddělení).
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny (využívání názorných pomůcek, digitální techniky).

Silné stránky

- Efektivní řízení školy založené na koncepční práci ve všech oblastech školy, včetně vzájemné aktivní spolupráce pedagogů. (1.1)
- Škola se dlouhodobě zaměřuje na vytváření bezpečného a kultivujícího vzdělávacího prostředí, které všestranně rozvíjí a formuje osobnost žáka. (1.4)
- Vstřícný, empatický a partnerský přístup učitelů k žákům vytváří pozitivní klima pro efektivní průběh výchovně-vzdělávacího procesu. (3.2)
- Vzdělávání je založeno na individuálním přístupu, využívá povzbuzení, pochvaly a pozitivního hodnocení s cílem vést žáky k důvěře ve vlastní schopnosti a osobní úspěch. (4.3)
- Systematická a efektivní úzká spolupráce školního poradenského pracoviště přispívá k prevenci rizikového chování žáků, řešení obtížných situací jednotlivců i tříd a potíží při zvládání učiva. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V závěru zhlédnutých hodin na 2. stupni většinou chybělo sebehodnocení, popř. vrstevnické hodnocení s ohledem na vlastní sebepojetí žáků a jejich výsledky či pokrok v učení. (4.1)
- Nižší míra vedení žáků k vyhledávání informací z různých zdrojů spojených s jejich kritickou analýzou a zpracováním. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Na 2. stupni cíleně vést žáky k sebehodnocení, vrstevnickému hodnocení s ohledem na vlastní sebepojetí žáků a jejich výsledky či pokrok v učení.

- Do výuky více zařazovat vyhledávání informací z různých informačních zdrojů spojených s jejich kritickou analýzou včetně aktivit zacílených na jejich samostatné vyhledávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení a z výkaznictví školy k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace týkající se koncepce, řízení a autoevaluace školy k termínu inspekční činnosti (vzorek)
3. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
4. Webové stránky školy www.zskamennajbc.cz
5. Souhrnná dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2024/2025 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
6. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona za školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Štěpánka Martinková, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

17. 3. 2025